

Rapport 3 hembesök i Manga Hill 22-23 januari 2011

Den gångna helgen (den 15 och 16 januari) har jag, Johannes, och Tom (vår kontaktperson i byn) vandrat omkring i byn Manga Hill och besökt de hushåll som fick Lifestraw Family reningsverk men som vi inte hann med att besöka förra gången vi var där ute. Denna gång var jag dock själv, eftersom My och Johanna, som var med de tidigare gångerna i byn, hade mött upp med sin klass som kommit till Nairobi för olika studiebesök och projekt. Jag satt också med Tom och diskuterade olika saker kring att borra efter vatten.

Under både lördagen och söndagen hann jag med att besöka ungefär 22 hushåll, de resterande fem var antingen iväg på begravning eller bosatta långt bort (de byäldste hade under utdelningen bestämt att ge några reningsverk till människor som bodde en bit utanför byn, för att även de ska kunna få rent dricksvatten). Intrycket under dessa dagars rundvandring liknar i sin helhet det vi fick under den förra rundvandringen (läs rapport två); många vet i stora drag hur reningsverket fungerar, men hur man renar filtren ställer ibland till problem. Jag och Tom förklarade detta för människorna i hushållen. Inte sällan hände det också att den som hade huvudansvaret för vattenreningen i hushållet (allt som oftast kvinnan) var borta, och då fick de andra i hushållet visa vad de går för. Tyvärr var det ofta tydligt att det är en person ur varje hushåll som vet hur man renar vatten i denna produkt, medan övriga inte nått samma klarhet i frågan. Detta kan såklart orsaka problem om den med bäst koll är borta. Jag såg till att förklara att jag tycker att det är väldigt viktigt att alla i hushållet vet hur reningsverket fungerar, och tillsammans med Tom förklarade jag hur det fungerar för alla som var närvarande i de olika hushållen.

Under lördagen tog vi oss också tid att prata om möjligheter att borra efter vatten. Vi hade då fått en prisoffert från Water Services Board i Ndhiwa, och de hade på något sätt lyckats höja det priset de ursprungligen angav (ca 1 300 000 ksh eller ca 130 000 SEK) till uppemot 1 900 000 kSh. Vi bestämde därför att vi ska höra oss för ibland de kringliggande distriktskontoren under Water Services Board, samt också kolla lite med oberoende privata organisationer som också riktat in sig på att borra efter vatten.

Värt att nämna är också att Kenya inte är ett land av planering. Under söndagen hade vi tänkt besöka hushåll och ha ett möte för så många som möjligt. I sista stund blev dock en begravning lagd på denna dag och vi fick modifiera våra planer. Handlar det om något så gravt som en begravning så respekterar jag dessa modifikationer till fullo. Vi hann dock med att göra några få hembesök, och speciellt ett visade sig intressant. Vi kom till en äldre dam som inte hade öppnat förpackningen till sin Lifestraw Family, och som vi började öppna den och förklara så sade hon att hon inte ville ha den; att hon var för gammal. Detta demonstrerar den misstro och rädsla som vi fruktade att människorna i byn skulle hysa mot reningsverken, men som vi, till vår stora lycka, bara har sett i just detta fall. Vi tog den och bestämde att mr Tom ska dela ut det till någon i byn som inte fått. När vi passerade ett annat hus som vi redan besökt kom de till oss och klagade på att deras reningsverk inte fungerade riktigt. Efter att ha fått en demonstration av problemet, att vattnet rann igenom sakta, kunde vi dock förklara att vattnets låga hastighet beror på de filter som det passerar igenom. Hastigheten är i själva verket ett tecken på att vattnet är rent. De godtog förklaringen och verkade nöjda.

Till slut var det dags för det andra mötet i byn. Vi höll det på en gård till en av de som fått en Lifestraw Family, i skuggan av några träd. Återigen demonstrerade vi hur reningsverket fungerar, och vi gjorde detta noggrant så att alla skulle få tid att förstå. Eftersom också övrig hygien, så som

handhygien är oerhört viktig informerade pratade vi också lite om detta. Även om man använder reningsverket perfekt kan man bli sjuk om man inte upprätthåller en god handhygien. Vi sade därför att de inte ska bli missnöjda med reningsverket ifall de blir sjuka trots att de använder Lifestraw Family, utan istället undersöka sina hälsovanor.

Vi bad dem också ställa frågor, och fick några väl valda. Till exempel var de nyfikna på hur länge produkten håller, och hur länge renat vatten är rent. Att produkten renar ungefär 18 000 liter vatten var ett ganska lätt svar att ge, men vi tryckte här lite extra på att eftersom det finns en bestämd mängd vatten som kan renas är det viktigt att bara rena vatten man tänker dricka. Hur länge det renade vattnet förblir rent var svårare. Jag svarade att det beror på hur man förvarar det; det är livsviktigt med en ren och stängt behållare, för att hålla flugor och myggor borta. Men jag såg också till att inflika att stillastående vatten lätt blir dåligt, så att spara vatten längre än några dagar kan vara dumt. De undrade också om det inte vore möjligt att ge till byarna runt omkring, som börjat höra talas om projektet och antagligen också vill ha en del i det. Vi tvangs trist nog svara att vi inte kan göra mer för tillfället, eftersom vi hålls tillbaka av våra ekonomiska förutsättningar. Vi diskuterade också att ge ut ett reningsverk till byarna runt omkring, ett reningsverk som skulle kunna komma många till användning. Dock så avböjde vi även detta förslag, eftersom vi kom fram till att det antagligen skulle ingjuta ett hopp om hjälp i dessa kringliggande byar. Ett hopp som vi antagligen inte kan uppfylla.

Utöver frågorna bad vi också om kommentarer. Den kritik vi fick var mycket positiv; de säger att de är väldigt nöjda och att de använder reningsverket. Vad de kallar för *rumbling stomach* (något jag tolkar som oroliga magar) har upphört. Någon sade också att saltsmak i vattnet försvinner efter rening, och Tom var noga med att påpeka att vattnet blir genomskinligt, från att innan ha varit ganska grumligt.

Efter mötet bjöds det på te och mycket tillbehör. Det var mycket smakligt men det fallande mörkret tillät mig inte att stanna mycket längre, och så lämnade jag byn för sista gången under denna resa på en motorcykel i skymningen. Till min glädje kunde jag lämna byn vid gott mod; deras kommentarer hade gett mig en insikt. Vi, alla som har hjälpt till med projektet, har verkligen gett människorna i denna by en enorm möjlighet att hjälpa sig själva till bättre vatten och hälsa. Att höra deras kommentarer gjorde verkligen all möda värd och gav ett gott samvete, och jag hoppas att ni kan känna lika dant över den hjälp ni givit!

Johannes Svensson
Ndhiwa 2011-01-24